

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob sobotah, četrtekah in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerje pa ob 7. uri zvečer. — Obajno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . f. — 90, za pol leta . f. — 1.50, za leto . f. — 3.00. Na naročbo brez j. rilatno naročnine se ro jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvl., v Gorici po 3 nvl., sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nvl., v Gorici 4 nvl.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z dobolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Po-lana osmrtno so in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprejema upravitelj ulica Caserma 13. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Deželni zbor istrski.

IV. seja dne 20. januarja 1894.

Po prečitaniu in odobrenju zapisnika prejšnje seje položil je novoizvoljeni posl. Rizzi svečano obljubo.

Predsednik naznanja, da se je konstituiral železniški odsek izvolivši svojim predsednikom dra. Amorosa, podpredsednikom dra. Venierja, tajnikom dra. Bartolia.

Isti javlja, da so došle razno prošnje, spomenice in zakonski načrt dra. Constantini-a za spremembo določil volilnega reda občinskega od dne 10. julija 1863. št. 13. Ta načrt se je izročil politiško-gospodarskemu odseku.

Na to je naprosil vla ni komisar za besedo, da odgovori na interpelacijo posl. Jenka in tovarišev z dne 13. septembra 1892., tičočo se rabe slovenskega jezika v deželnem zboru. (Izjava vladnega komisarja smo že priobčili mej politiški vestmi sobotnega večernega izdanja).

Potem se je prešlo na dnevni red. V imenu politiško-gospodarskega odseka je poročal dr. Vergottini o prošnji delegacije III. skupščine avstrijskih tehnikov in arhitektov, da se diplomiranim tehnikom in arhitektom pripozna volilno pravo. Poročevalec predlaga, deželni zbor naj to prošnjo toplo priporoči vladi.

V imenu istega odbora poroča poslanec Vergottini o zakonskem načrtu, predloženem po dež. odboru, o premembi §. 110 postave z dne 30. decembra 1869 statuta mesta Rovinjskega (o pobiranju doklad.).

Ta načrt je vsprejela večina v vseh treh čitanjih.

Pri razpravi o III. točki dnevnega reda t. j. o poročilu finančnega odseka o preosnovi uradov dež. kreditnega zavoda, predlaga posl. Stanich, da naj se ta razprava preloži na katero prihodnjih sej. Večina je pritrdila temu predlogu.

V imenu finančnega odseka predlaga posl. Lius:

a) da se ne usliši prošnja udove Privitelli za povišanje pokojnine;

b) da se hčeri iste dovoli letna podpora gl. 50 za dobo treh let;

c) da se odobri sklep dež. odbora, v katerem zahteva podporo gl. 367-50 za jedno leto Heleni in Emiliji Sussa iz Poreča.

PODLISTEK.

(7)

„Prima donna.“

Dogodilnica iz naše vasice. — Spisal Debravec (Dalje.)

Takoj drugi dan je oče opomnil Marijo dano obljubo. Zavezala se je bila namreč starišem na ljubav, da hoče po praznikih nhati s pevskimi vajami in s petjem v cerkvi. Ta opomin jo je zbedel kakor nož v srce. Toda obljuba je obljuba, in stariše ubogati nam zapovedujejo sveta vera.

Marija je pustila petje in pevsko družico, a tudi Bastianu je rekla, da njegova žena ne more biti, ker sluti v tem svojo nesrečo. Mladenič ji je, na videz močno pobit, s nova zadrževal svojo neskončno ljubezen in sam ponujal časa, kolikor hoče za premisek. Odbila ga je. Ali Bastiano vendar ni še opustil svoje nade, da bo, — da mora biti njegova soproga.

Na novo leto popoldne je prejel stari Žgan vabilo, da se takoj drugi dan oglasi pri Bastianovem strijcu v mestu. Pobledele je stari mož. Več kot gotovo je vedel, da ne

d) da se dovoli Heleni in Emiliji Sussa za dobo treh let vsaki po gl. 183.75 na leto.

Vse te predloge je vsprejela večina brez razprave.

V imenu šolskega odseka predlaga poslanec Babuder:

a) da se potrdi obračun deželnega šolskega zaklada za leto 1892 z dohodki gl. 167,758.98 in enakimi stroški.

b) da se odobri račun občega pokojninskega zaklada učiteljev ljudskih šol v Istri za leto 1892 z dohodki 30.028 gl. 97 kr. in z izdatki 26.668 gl. 77 1/2 kr. in z viškom 3.360 gl. 20 kr.

Obema tema predlogoma je pritrdila večina brez razprave.

Isti poroča v ime istega odseka o prošnjah za podpore, povišanje pokojnine itd. ter predlaga:

a) da se ne usliši prošnja učiteljice A. Crivelli za povišanje pokojnine;

b) isto o prošnji A. Talento;

c) isto o prošnji A. Casa;

d) isto o prošnji C. ud. Udomissich za podporo;

e) da se izroči prošnja G. Tesarz dež. odboru na daljno uradno uporabo.

Vse te predloge je vsprejela večina brez razprave.

Zatem prosi vladni zastopnik za besedo da odgovori na sledeča interpelacije:

Na interpelacijo posl. Jenka in tovarišev, stavljeno v seji dne 19. septembra 1892 o potrebnih popravah na cesti Trst-Reka z ozirom na bedo prebivalstva in na javni promet. Vladni zastopnik izjavlja po višjem nalogu, da je namestništvo izpoznalo, kako bi se Podgrad dal bolje zvezati s postajo v Herpeljah, ako bi se izognili strmcem v Tublah in Obrovem; s postajo v Sapljanah da ni mogoča boljša zveza radi prevelikih stroškov, ali da je drugače Podgrad dobro spojen s postajo v Trnovem; in večja sela na jugu Podgrada da morejo na železnico preko Brguda. Cesta Trst-Reka služi samo lokalnim potrebam. Strncev v Tublah in Obrovem ni bilo mogoče popraviti iz rednih sredstev, a ko je vlada v letu 1890 hotela popraviti te strmce, morala je odstopiti od svoje namere, ker so delavci zahtevali previsoke dnevnice.

Leto 1893 dovolilo je ministerstvo z ozirom na bedo prebivalstva občinama

pomeni zanj ničesar dobrega, da to znači njegov pogin. Zvečer je pokazal vabilo Bastianu. Komaj je bodoči nazajeni zet prikrival slobni nasmeš, da se mu je tako sponesel prvi poskus. Strije mu je vse verjel in bude tožil Žgana, tožil za ves dolg. Ko bodo treba ustavljati dražbe, priskoči mu on na pomoč, in Marija — trmoglavka — mora mu kot srelo jabolko sama pasti v naročje. Zviti Bastiano se je izgovarjal, da ni ničesar vedel o tem, da močno obžaluje strijevo početje, katero se mora vsekako ustaviti.

Drugi dan na večer se je oglašil Žgan, prišedši iz mesta, pri Bastianu in mu bitko potožil resničnost sinočnjih sumničenj. Le s teška ga je namenjeni zet pripravil iz obupnosti. Obetal mu je, da hoče takoj posredovati pri strijcu. Opiraje se na svoje zupanje pri njem, nada se prav za gotovo, da prizadevanje ne ostane brezuspešno, samo — tu je nastal aut-aut — Žgan mu mora obljubiti, da preobrne in pregovori Marijo. Po nobeni drugi poti se stvar ne da izvršiti. Starec mu je zagotovil — kako bi rekl: prodal hčer, da-si se mu je zdelo, s kakšnimi težavami bude še-le mogoče Marijo pregovoriti. Očetovska stran v njegovem srcu je ta

Podgrad in Jelšane gl. 6000 za popravo ceste Trst-Reka in tako je bilo mogoče popraviti strmce v Tublah in Obrovem ter vrhu tega popraviti cesto iz Postojne, ki se pri vasi Rupe spaja s cesto na Reko.

Na interpelacijo poslancev Mandiča in tovarišev, stavljeno v seji dne 30. marca 1892 na c. k. vlado z ozirom na imenovanja občinskih županov ali delegatov v politiških okrajih Pulj-Poreč, odgovarja vladni zastopnik za vse v interpelaciji navedene slučaje, da se vlada ne more utikati v avtonomne posle občinskih predstojnikov, kateri imajo po postavi pravico imenovati župane, ter da je naravno, ako si načelnik v poje-dinih krajih izbere zaupne in udane osebe kot župane. (Po takem ni treba občinskemu načelniku ozirati se na želje ljudstva niti na sposobnosti oseb, koje imenuje župani, ampak jedino le na to, da mu je dotična oseba zaupna in udana. Op. ured.)

To izjavo vladnega komisarja je pozdravila večina z vskliki: Bene! Bravo! — In kako bi ne?! Zatem poroča dalje posl. Babuder in predlaga!

f) da se tudi za prihodnja tri leta dovoli Mariji F. Boico podpora gold. 30.—;

g) da se Lavri Gandussio dovoli podpora letnih 50 gl. za l. 1893—1895;

h) da se dovoli za tri leta podpora gl. 86-66 na leto siroti Buffolini Viktorju;

i) da se dovoli sestrama Josipini in Filomeni Tribussan vsaki po 30 gl. podpore za prihodnja tri leta;

j) isto Erminiji Golob v znesku gl. 50;

k) isto Mariji ud. Besardo za sina jej Petra v znesku gl. 50.—;

l) da se dovoli pōtem milosti udovi učitelja Grahlija in njeni hčerkici 245 gl. pokojnine na leto;

m) da se učitelju I. Riolfatti poviša pokojnina za 1/3;

n) da se udovi učitelja B. Bartscha poviša pokojnina na 300 gl.

Tudi ti predlogi so se vsprejeli brez razprave.

S tem je bil dovršen dnevni red. Predsednik izjavlja, da že priobči poslancem dnevni red in dan prihodnje seje.

večer popolnoma utihnila, toliko burneje in močnejše se je pa oglašala njegova kramarska narava.

Bastiano ga je do cela pridobil za-se.

„Torej naj vas drugo prav nič ne skrbi, oče! Le umirite se. Vse vam jaz uredim; samo to glejte, da mi bude Marija zopet dobra, če ne, ne bo nič —; onega pa — učitelja — le ozmerjajte, zakaj jo moti.“

Veselo mu je segel Žgan v roko in obljubil vse, vse storiti.

Pomlad se je razgnila tudi po naši deželi; kos se je oglašal ob potoku, brinjevka mu je odpevala v gozdu, škranec je drobil v zraku mično pesmico svoji ljubici; toda mi se za bližajočo veliko noč nismo nadejali več lepega petja. Gospod Žetko nekam otožno vlada na našem koru z ostalimi pevci brez Marije. Ženske so sodile, da niti njemu ne gre več tako lepo vse po rokah, kot onaj z Marijo. Toda naše ženske smejo sicer povedati svoje misli, ne smejo pa ničesar ukreniti brez vednosti moških, drugače — spomin na ono hudo noč jim tukaj potolaži greben. Bila je to res draga, a tudi potrebna šola.

Večer popolnoma utihnila, toliko burneje in močnejše se je pa oglašala njegova kramarska narava.

Bastiano ga je do cela pridobil za-se.

„Torej naj vas drugo prav nič ne skrbi, oče! Le umirite se. Vse vam jaz uredim; samo to glejte, da mi bude Marija zopet dobra, če ne, ne bo nič —; onega pa — učitelja — le ozmerjajte, zakaj jo moti.“

Veselo mu je segel Žgan v roko in obljubil vse, vse storiti.

Pomlad se je razgnila tudi po naši deželi; kos se je oglašal ob potoku, brinjevka mu je odpevala v gozdu, škranec je drobil v zraku mično pesmico svoji ljubici; toda mi se za bližajočo veliko noč nismo nadejali več lepega petja. Gospod Žetko nekam otožno vlada na našem koru z ostalimi pevci brez Marije. Ženske so sodile, da niti njemu ne gre več tako lepo vse po rokah, kot onaj z Marijo. Toda naše ženske smejo sicer povedati svoje misli, ne smejo pa ničesar ukreniti brez vednosti moških, drugače — spomin na ono hudo noč jim tukaj potolaži greben. Bila je to res draga, a tudi potrebna šola.

Večer popolnoma utihnila, toliko burneje in močnejše se je pa oglašala njegova kramarska narava.

Bastiano ga je do cela pridobil za-se.

„Torej naj vas drugo prav nič ne skrbi, oče! Le umirite se. Vse vam jaz uredim; samo to glejte, da mi bude Marija zopet dobra, če ne, ne bo nič —; onega pa — učitelja — le ozmerjajte, zakaj jo moti.“

Veselo mu je segel Žgan v roko in obljubil vse, vse storiti.

Pomlad se je razgnila tudi po naši deželi; kos se je oglašal ob potoku, brinjevka mu je odpevala v gozdu, škranec je drobil v zraku mično pesmico svoji ljubici; toda mi se za bližajočo veliko noč nismo nadejali več lepega petja. Gospod Žetko nekam otožno vlada na našem koru z ostalimi pevci brez Marije. Ženske so sodile, da niti njemu ne gre več tako lepo vse po rokah, kot onaj z Marijo. Toda naše ženske smejo sicer povedati svoje misli, ne smejo pa ničesar ukreniti brez vednosti moških, drugače — spomin na ono hudo noč jim tukaj potolaži greben. Bila je to res draga, a tudi potrebna šola.

Večer popolnoma utihnila, toliko burneje in močnejše se je pa oglašala njegova kramarska narava.

Bastiano ga je do cela pridobil za-se.

„Torej naj vas drugo prav nič ne skrbi, oče! Le umirite se. Vse vam jaz uredim; samo to glejte, da mi bude Marija zopet dobra, če ne, ne bo nič —; onega pa — učitelja — le ozmerjajte, zakaj jo moti.“

Veselo mu je segel Žgan v roko in obljubil vse, vse storiti.

Pomlad se je razgnila tudi po naši deželi; kos se je oglašal ob potoku, brinjevka mu je odpevala v gozdu, škranec je drobil v zraku mično pesmico svoji ljubici; toda mi se za bližajočo veliko noč nismo nadejali več lepega petja. Gospod Žetko nekam otožno vlada na našem koru z ostalimi pevci brez Marije. Ženske so sodile, da niti njemu ne gre več tako lepo vse po rokah, kot onaj z Marijo. Toda naše ženske smejo sicer povedati svoje misli, ne smejo pa ničesar ukreniti brez vednosti moških, drugače — spomin na ono hudo noč jim tukaj potolaži greben. Bila je to res draga, a tudi potrebna šola.

DOPISI.

Iz Ljubljane, dne 25. januarja 1894 [Izv. dop.]. Gospod urednik! Dovolite i meni, že itak redkemu dopisniku, nekoliko prostora v Vašem cenjenem listu!

Kot zvest čitatelj „Edinosti“ pozdravil sem tudi jas, kakor vsak voren Slovenec, z največjim veseljem tako velik korak na polju slovenskega časnikarstva, kateri se je storil v letu 1894. Tako izvemo lahko mi v središču, kakor tudi rokaji ob periferijah obširne Slovenije, o gibanju naših hrabrih stražarjev ob obalah sinje Adrije. A tudi na političnem polju dosegli smo nekaj na strmi lestvi ravnopravnosti.

Odslej bode moral sleherni tujec, kateri obiše našo belo Ljubljano, pripoznati, da tukaj biva in gospodari (To pa še ne! Op. ur.) pač le slovenski rod. Ker, kamor se ozre, povsod po ulicah videl bode slovenske napise. Skoro izginejo dosedaj itak nepotrebni dvojezični napisi, ktere je postavila poprej gospodarivša stranka kot vidni znak njenega gospodstva.

Pa še nekaj, kar je prav eminentne važnosti za naš slovenski preporod, imam za beležiti v svoji kroniki: da skoro dobimo, kar toli živo potrebujemo za narodno družbinsko življenje: „Narodni dom“. Tudi ta se izgotovi, ako Bog da, še letos, vanj toliko, da bode pod streho.

In potem pa, ko dobimo vidni znak narodne požrtovalnosti v podobi krasne palače, pirdakoval bode radostno sleherni tukajnji narodnjak svojega dražega prijatelja, dolega od ju. a ali severa; kajti ne bo mu treba še le promišljevati, kam bi ga peljal, da mu napravi par veselih ur. S ponosom mu poreče: Pojdi z menoj v naš dom!

In prišedši pred krasno palačo „Narodnega doma“ vzkliknil mu bode s radostnim srcem: Tukaj glej, je naš slovenski spomenik, katerega sta postavila naš narodni um in krepka pest! In stopivši v krasno palačo, naševal bode razne narodne tvrdke, ki so vse to izgotovile.

Tukaj pokažejo lahko naši narodni obrtniki, kaj da znajo in zmorejo; kajti o tem sem prepričan v dno svoje narodne duše, da se bo slavni odbor osiral le edino na one obrtnike, ki so že od nekda j in do sedaj delali in trpeli po svojih močeh za narodno stvar in ne na one, ki so morda komaj „oneletni“ Slovenci, ki pa gotovo ne ostanejo „dvoletni“. Ako se pa naš slavni odbor „Narodnega

V našem petju se ne da ničesar več popraviti, ničesar zboljšati. Marija je bila le Marija. Vsi drugi niso toliko vredni, tako pravim, in vsi pravijo tako. Reva, hočejo jo po sili vtakniti v zakonski jarem. Naše mawice vedo tako dobro kot možki, da ga namreč ne mara in ne mara Bastiana. Ali kaj pomaga vse to? Že dvakrat je očetu vstavil dražbo in tudi tretjič jo bode, ako obljubi Marija vatopiti kot nevesta ž njim pred oltar Gospodov.

Ne moremo peresu kaj, da ne bi prijazni bralki tukaj povedali še nekaj, kar po vesti ne smemo zamolčati.

Ko je nehala Marija hoditi k pevskim vajam, pretrgalo se je tudi vsakoršno obče-vanje med njo in Žetkom. To ji pa še nikakor ni branilo, da ne bi občudovala njegove pevске zmožnosti, njegovo blago srce, njegovo zmerno vedenje. In delj časa kot jo bila od njega, živeje ji je vstajala pred oči njegova podkupljiva postava, lepa, in živa mladost. Začela je na tihem promišljevati neznanji svoj položaj, nedosegljive nade, temno bodočnost. In iz lepih oči je tedaj privrel potok solz.

(Dalje prih.)

doma" toliko progredi, da ne bi se hotel ozirati na to, potem bi bil to neodpustljiv narodni greh, ki bi nam rodil prokletstvo, ne pa blagoslov.

In ako bi morda glavni odbor res bil na boljsem za kakih 5% potem konkurence, izgubil bi pa na narodni poštvalnosti gotovo 50%. Kajti po tem bi sleherni narodni obrtnik gledal le težkim srcem na oni spomenik, do katerega je pripomogel tudi ono če tudi z majhnimi doneski. Bolelo bi ga, videčega, da grede njegovi belci v žepu onih, ki v belicem zidajo narodno trdnjavo, s kronami pa jo podirajo v korist nemškemu Schulvereinu.

Oni narodni obrtniki pa, kateri vložijo svoje ponudbe, gotovo ne bodo hoteli izkoristiti ta slučaj, ker takih imamo dovolj med seboj, kojim je le do tega, da si pridobe čast pri tako važnem podjetju.

Zelju, da bi ta moj opomin uvažili oni, od katerih je stvar odvisna. — k —

Politiške vesti.

Cesarjeva napitnica. O slavnostnem obedu, ki je bil dne 27. t. m. na kraljevskem dvoru v Budimpešti na čast rojstnega dne nemškega cesarja, napil je cesar-kralj svojemu zavezniku tako le: „V tem, ko izrekam Svoje najiskrenejše čestitke cesarju Viljemu prigodom dvojnega njegovega praznovanja, to je rojstnega dneva in 25letnice njegovega vojaškega službovanja, napijem kot zvest prijatelj na zdravje mojega ljubega zaveznika, cesarja in kralja pruskega.“ — Na ta slavnostni obed so bili povabljeni poleg vseh visokih dvorskih dostojanstvenikov tudi nemški odposlanec knez Reuss, poslaniški svetovalec knez Ratibor, poslaniški tajnik knez Lichnovski, generalni konzul Monts ter ministri Kalnoky in Wekerle.

Za „Omladino“. Iz Prago poročajo, da je dobilo vodstvo kaznilnice v Pankraeu nalog, da pripravi več celic, v katere pridejo baje člani „Omladino“, kolikor jih bude obsojenih po končani razpravi.

Iz Budimpešte javljajo, da so si iz liberalnega kluba zaradi politično-cerkvene presosne izstopivši poslanci osnovali svoj klub, katerega so krstili „osrednji klub“ (klub centra). Vodja temu klubu je bivši predsednik poslanke zbornice Pechy. K novemu klubu pristopi baje tudi bivši ministerski predsednik prof Szapary.

Jednakopravnost na Ogrskem. Iz Budimpešte javljajo, da je dne 28. t. m. policija razpustila neko zborovanje slovenskih delavcev, ker so kljubu prepovedi policijskega komisarja govorili — češki.

Srbija. Iz Beograda poročajo, da namerja mladi kralj Aleksander nastopiti maja meseca dalje popotovanje križem Evrope. Spremljala ga bode njegova mati, kraljica Natalija, katera pride baje v kratkem v Beligrad. Za časa odsotnosti kralja bode vladal kot regent, — Milan. (No, ta vest nas spominja na bajko, da je nekdo nastavljal nekje kozla kot čuvaja svojih zelenikov). — Takoj ko se reši vprašanje gledé finančnega in naučnega ministra, katera srbska vlada še ni mogla najti, odpotuje baje ministerski predsednik Simić na Dunaj, da predloži cesarju spise, po katerih je moral ostaviti svoje mesto kot srbski odposlanec na Dunaju. — Dne 27. t. m. poslovili so se odstopivši ministri pri kralju. Kar se dostaja časpisja v Srbiji, treba je omeniti, da zagovarjajo liberalni listi novo ministerstvo; glavno glasilo radikalne stranke „Ojček“ piše sicer mirno, a zato pa nepodajajo manjša radikalna glasila razkralja Milana. — „Politische Correspondenz“ poroča, da je Milan obiskal mitropolit in ta namen, da je posređoval isti za sprjaznjenje Milana z Ristićem. To se je baje posrečilo Milanu.

Razprava proti Ivanovoma. Kakor smo sporodili v večernem izdanju sobotne številke, pričela je v Sredu razprava proti bratoma Ivanov, katera sta zatožena, da sta stregla po življenju Koburžanu. V nadaljevanju obravnave je priznal Luka Ivanov z nova, da je namerjal usmrtiti Koburžana, taji pa, da je naklepal kar si bodi proti Stambulovem. — Zastlihani svedoki kažejo socijalistična načela. Večina njih so dijaki; vsi pa govorijo v prid zatožencima.

Revolucija v Braziliji. Iz Rio de Janeiro pišejo, da so dne 20. t. m. zmagali uporniki

v bitki pri Mucangue. Napadli so namreč to mesto, vzeli vladini vojski več topov, in ujeli 3 častnike in okolo 100 prostakov. Od vladine vojske so padli 1 častnik in 10 vojakov; 15 jih je bilo ranjenih. Na strani upornikov je obležalo 5 mrtvih in 7 ranjenih.

„Mir“ v Italiji. Dne 28. t. m. so zaprli v mestima Massa in Carrara nič manj, kakor 35 oseb. — Kralj je odlikoval več orožnikov s kolajnami, ker so se pokazali posebno pogumno ob ustaji. — V Tardinovu so prerezali brzjavne sice. Ne ve se pa, kdo jih je prestrigel in tudi ne zakaj. — General Hensch je ukazal, da se prenese dinamit, ki se hrani v Carrari v zalogi za razstreljevanje kamenja, v katerokoli drugo mesto.

Italija Franciji. Iz Rima poročajo, da je dne 20. t. m. izročila italijanska vlada, na temelju vršivših se dogovorov med bivšim ministrom Giolitti-om in francoskim ministrom Dupuyjem, 30.000 lir kot povrnitev škoda, katero so trpeli francoski podaniki o izgredih v Napolju in o demonstracijah v Rimu. Izgredi in demonstracije so bile v teh mestih takoj po pretepih v Aigues-Mortes.

Francoska poslanska zbornica. V seji dne 27. t. m. je interpeloval posl. Clovis Hugues o poslednjih hišnih preiskavah in pozaprtih anarhi-tih. Minister notranjih poslov je opravičil v svojem odgovoru postopanje vlade. Posl. Chaudy je napadal socijaliste. Na to je zakričal socijalistički poslanec Thivrier: „Živila skupnost!“ Nastal je grozen ropot. Predsednik je izključil Thivrierja iz seje, toda ta se ni ganil raz svoj sedež. Izvlekli so ga vojniki iz dvorane, za njim so pa ostavili dvorano tudi drugi socijalistički poslanci kričeč: „Živila skupnost!“ Konečno je vsprejela zbornica z 408 glasovi proti 64 dnevni red, kateri odobruje vladine naredbe proti anarhistom.

Različne vesti.

Ces. namestnik v Trstu, vitez Rinaldini, odpoval je v nedeljo zvečer na Dunaj.

Imenovanja. Stavbeni vožbenik Viktor Kralj je imenovan začasnim pristavom pri namestništvem stavbenem uradu. Trgovinski minister je imenoval tajnikom pri tukejšnjem poštnem in brzjavnem ravnateljstvu poštna komisarja Autona Willenika, sedaj v Trstu in dr. Gvida Kikakorja, pl. Leuchtensee, sedaj na Dunaju.

† **Fran Žepič,** vodja slovenskega oddelka kmetijske šole v Gorici, umrl je po dolgi mučni bolezni v 54 letu svoje dobe. Pokojnik bil je jako naobražen človek; v kmetijstvu jako praktičen in je v malo letih njemu izročeno šolo, katera je bila jako zanemarjena, povzdignil v obče pripoznanje strokovnjakov. Žepič je bil jeklenega značaja, iskren rodoljub in podpiral je vedno narodna podjetja. Mnogi roditelji vzgojencev in goriški Slovenci ohranijo mu hvaležen spomin.

Veliki ples „Tržaškega podp. in bralnega društva“ postavil se je vredno na stran velikemu plesu „Del. podp. društva“. Neumorno delujoči odbor je priredil to slovensko veselico zares izborna na vse strani. V ukusno odlični redutni dvorani gledališča „Rosetti“ mrgolelo je toliko občinstva, da je bil napolnjen slednji kotiček. Vender pa je vladal vzhle mnogobrojni udeležbi uprav uzoren red od prvega do zadnjega hipa. Plesalo se je svedeča z navdušenjem, zbok česar smo uverjeni, da so vsi udeleženci zapuščali dvorano istotako zadovoljno, kakor smo jo zapuščali mi. Čast našemu delavskemu stanu!

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda nabralo se je v domači pučici častite družine Mankočeve 5 gl.

Sokolova maskarada. Vabila in vstopnico za Sokolovo maskarado so se povsem razposlala. Kdor bi po naključju ni dobil vabila in vstopnice, a je želi, blagovoli naj se v ta namen oglasiti v Dolčevci tiskarni. Opozarjamo še jedenkrat, da se tudi vse maske prekrbē z dotičnimi vstopnicami, ker brez istih ne bode dovoljen vstop nikomur. Maske opazujemo zajedno, da letos se jim ne bode demaskovati pred odborom, kakor je bila navada druga leta.

Z Vipavskega se nam piše: Slovence je povsod pohlevna duša, tudi na Vipavskem, ko je vendar znano, da je vipavski kmet zaveden, ponosen na svoj rod in jezik.

Kakor skoraj povsod, tudi tukaj uradnje

niso prijazne slovenskemu jeziku in ga nadomestujejo, kjer-koli morejo, z blaženo nemščino, četudi ne najdeš tu Nemea, ko bi ga iskal z električno lučjo. Nemščina dela slovenskim strankam, posebno županstvom, velike sitnosti. Mnogo županov niti ne razumi nemščine, mnogi občinski tajniki pa le za silo. Često se pripeti, da županstva odgovoré na dopis vse drugo, samo pravo ne, kar gotovo ni v hasek nikomur. Da bi se prišlo temu kolikor toliko v okom, sklenili so lansko poletje povodom volitve cestnega odbora pri „Rebku“ zbrani županje ajdevskega okraja, odposlati prošnjo na c. kr. okr. glavarstvo v Gorici, da bi isto dopisovalo občinam tega okraja v slovenskem jeziku.

Meseca avgusta došla je vsem na prošnji podpisanim županstvom v lepi slovenščini pisana izjava c. kr. okr. glavarstva, ki zatrjuje, da si bode „prizadevalo kolikor mogoče ustreči željam gg. županov“, kateri so se že lahko prepričali, da so bolj važni dopisi pisani vedno v slovenščini.

Ta prijazna izjava napravila je na vsakega dober utis in veselili smo se vspeha odločnega koraka županstev. Naše nadeje niso bile prazne. Dopisi so jeli dohajati izključno v slovenščini. Vsakdo je mislil, da se bode to tudi nadaljevalo v isti meri; a ni bilo tako. Slovenski napisi postajali so vedno bolj redki in sedaj, ko pišemo prosinca 1894., smo sopot tam, kjer smo bili pred letom dni v tem obsiru.

Slovenec nima sreče; dajejo se mu le obljube, a go'ovaga nič. Žalostna nam majka!

Policijsko. V Pulji so prijeli nekega Josipa Jaskija, ker je zapravil nekaj denarja, katerega je iztirjal na račun tržaškega „humoristiškega“ lista „Il Corso“. Nezvestnega „upravitelja“ so odpravili v Trst. — Okrajno glavarstvo v Pulji iskalo je „deklici“ Lizo W. iz Bleiburga, staro 24 let in Josipino R., staro 17 let, ker sti obdolženi neke tatvine. Obe ptičici našli so v Trstu in ju spravili pod ključ. — 16-letnega mornarja Viktorja St. iz Lošinja, stanujočega v ulici della Pergola št. 1 so zaprli, ker se je nevarno grozil lastni svoji materi. Polog teh so zaprli več pouličnih ponočnih pevcev in drugih razgrajalcev, katerim je udarila predpustna doba v glavo. Na srečo je predpust letos kratek, torej bode kmalo splošno kesanje, sicer ne zbok raznih neumnostij, ampak radi potrošenega donarja.

Koledar. Danes (30.): Janes ml., škof.; Martina (Dev.). — Jutri Peter Nolaški, spoz. — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri 33 min., zatoni ob 4. uri 56 min. — Toplota véeraj: ob 7. uri zjutraj 7.2 stop., ob 2 pop. 11.7 stop.

Najnovejše vesti.

Poroč 29. Poslanci Jenko in tovariši so interpelovali danes radi nezakonitih volitev v trgovinsko zbornico rovinjsko. — Poslanec Mandić in tovariši zaradi zatesanja volitve v cestni odbor v Pazinu. — Poslanec Serčić zaradi kršenja imunitete posl. Mandiću. — Posl. Amoro so zaradi imenovanja škofa na Krku.

Proti dosedanji navadi predital je predsednik vse tri hrvatske interpelacije v italijanskem prevodu, katerega je preskrbela predsedniška pisarna. Vladni zastopnik je odgovoril na Laginjevo interpelacijo radi izterjevanja davkov. Razpravlja se o premembi žolskega zakona. Predsednik ne pripušča v

razpravo po Mandiću hrvatski stavljenih predlogov. Jutri nadaljevanje.

Zader 29. V današnji seji je poslanec Biankini v svojem govoru napadal postopanje davkarskih uradnikov. Predsednik mu je ponovno vzel besedo, ali vsakokrat se je Biankini obrnil do zbornice, katera mu je z veliko večino dovolila govoriti.

Budimpešta 29. Véeraj so bili volilni shodi v Kosoncu, Kikindi, Aradu in Temesvaru. Zborovalci so se izrekli v vseh treh krajih za vladino cerkveno-politiško prenarredo.

Rim 28. Papež je daroval sv. mašo danes ob 9. uri v sv. Petra cerkvi. Pričujočih je bilo kakih 12.000 vernikov. Akopprav je trajala služba božja skoraj 2 uri, ni bil sv. Oče prav nič utrujen. Pri službi božji je asistovalo sv. Očetu 11 kardinalov.

Rim 28. V svojem govoru, katerega je izustil papež danes zjutraj v sv. Petra cerkvi, rekel je, da sprejme s posebnim veseljem dokaze udanosti Rimljanov, kot prvorojencev. Lahko umovna je zatorej žalost, katero občuti njegovo srce, videč hudo položnje Rima, neposredno povzročeno po splošnih odnošajih v italijanskem kraljestvu. Sv. Oče želi, da se pride v okom strani bēdi in da se napravi skoraj red tam, kjer so bili izgredi. Da bi le hoteli iz sedanjih težkih skušnj pogoditi pravi varok sla in najboljšo pomočno sredstvo proti njemu. Versko propadanje je odprlo pot moralnemu in gnotnemu propadanju. Ne le pravica, ampak tudi politički razum zahteva, da se opusti kriva pot, da se sopot utrdi ugled vere naših prednikov in da se približajo zaupno Onemu, kateremu je izročil Bog vrhovno vodstvo vere; kajti besede življenja, katere ima papež, imajo tudi moč, storiti srednim umrljivo življenje.

Peterburg 28. Car je težko obolel na hripi, združeni z bronhitami in na plućnici.

Pariz 29. Prošnja anarhista Vaillanta za pomiloščenje je dotična komisija odbila. Smrtna sodba se toraj izvrši v kratkem, vonder pa ne pred sredo, ker ima krvnik Deibler posla v Lionu.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7.35—7.37, za jesen 7.60—7.62. Koruza stara —, nova 4.91 — za maj; za juni 4.82 — Oves za spomlad 6.74—6.76.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7.35—7.40, od 78 kil. f. 7.45—7.50, od 79 kil. f. 7.55—7.60, od 80 kil. f. 7.60—7.70, od 81 kil. for. 7.70—7.75, R3 5.60—5.80; oves novi 6.71—7.20.

Ječmen 6.65—9.25; prosa 4.20—1.60.

Pšenica. Slabe ponudbe, sredna vprašanja. Prodalo se je 12.000 mt. st. Vreme blago.

New-York. Moka 2.10.

Budimpešta. Spirit, 16—18.50.

Vratilava Spirit 50° po 48.90 — 70° po 29.40.

Barve. Kava Santos good average 103.50, za maj 101.50.

Hamburg. Santos good average za januar 83.—, m. re 82.50, maj 80.75; trg stalen.

Dunajska borza 29. januarja 1894.

	predčrčanj. danes
Državni dolg v papirju	98.05 98.—
v srebru	97.95 97.60
Avstrijska rent v slatu	120.45 120.50
v kronah	97.40 97.50
Kreditne akcije	358.75 359.75
London 10 Lat.	125.40 125.45
Napoleoni	9.96 9.95 1/2
100 mark	61.27 1/2 60.80
100 italj. lir	43.50 43.45

Zaloga piva

pivovarno bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec
pri 156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU.

Via degli Artisti št. 3,
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant,
ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolici staroznano steinfeldsko eksportno (Export), ožujsko (Märzen) in uležano (Lager) pivo, rako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena mati, oziroma sestra, tačca in stara mati

Marija Martelanc

posestnica

danes zjutraj po dolgej in mučnej bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bode v torek dne 30. t. m. ob 4. uri popoldne.

V BARKOVLJAH, dne 29. januarja 1894.

Žalujoča rodbina.